

TROMS fylkeskommune
ROMSSA fylkkasuohkan

Kontraktsbestemmelser

Leie av radar for Blåbærtindens skredvarslingsanlegg FV87 i Tamokdalen

Saksnummer: Sak: 26/08165

Dokumentets dato: 01/06 – 2026

Ver 1.0

Innhold

1.1	Avtaledokument	3
1.2	Prisskjema:	4
2.	Spesielle kontraktsbestemmelser	5
2.1	Avtaleperiode og levering	5
2.2	Pris og prisregulering (se alminnelige kontraktsbestemmelser punkt 3.10)	5
2.3	Fakturering (se alminnelige kontrakts bestemmelser punkt 3.11)	6
2.4	Forsinket levering (se alminnelige kontraktsbestemmelser punkt 3.18)	6
2.5	Mangler (se alminnelige kontraktsbestemmelser punkt 3.19)	6
3.	Alminnelige kontraktsbestemmelser	8
3.1	Anvendelse	8
3.2	Definisjoner	8
3.3	Kontraktsdokumentene og tolkningsregler.....	8
3.4	Kvalifikasjonskrav	8
3.5	Arbeidets organisering	8
3.6	Forberedelser til gjennomføring av oppdraget	9
3.7	Bruk av underLeverandører	9
3.8	Konfidensialitet	9
3.9	Immaterielle rettigheter	9
3.10	Priser	10
3.11	Fakturering og betalingsbetingelser	10
3.12	Forsinket betaling	11
3.13	Offentligrettslige krav, nye regler mv.....	11
3.14	Endringer	11
3.15	Forsikring.....	12
3.16	Skadesløsholdelse	12
3.17	Force majeure.....	12
3.18	Forsinket levering (dagbot)	13
3.19	Mangler.....	13
3.20	Vesentlig kontraktsbrudd	14
3.21	Overdragelse av Kontrakten.....	14
3.22	Oppsigelse uten kontraktsbrudd.....	14
3.23	Solidaransvar i arbeidsfellesskap	15
3.24	Ansvarsbegrensning.....	15
3.25	Helse, miljø og sikkerhet (HMS).....	15
3.26	Lønns- og arbeidsvilkår	15
3.27	Etiske krav	16
3.27.1	Krav	16
3.27.2	Oppfølging	17
3.27.3	Brudd	17
3.28	Bakgrunnsrett og tvisteregler.....	17

1.1 Avtaledokument

Avtale om leie av automatisk skreddeteksjon for Fv. 87 på Blåbærfjellet med saksnummer 26/08165 inngått mellom:

Oppdragsgiver: Troms fylkeskommune		Organisasjonsnummer: 930 068 128
Postadresse: Postboks 6600		Telefonnummer: 97407901
Postnummer: 9296	Poststed: Tromsø	E-post: postmottak@tromsfylke.no
Kontaktperson: Andreas Persson	Telefonnummer: 97407901	E-post: andreas.persson@tromsfylke.no

og

Leverandør:		Organisasjonsnummer:
Postadresse:		Telefonnummer:
Postnummer:	Poststed:	E-post:
Kontaktperson:	Telefonnummer:	E-post:

Avtalen mellom partene omfatter følgende kontraktsdokumenter i rangert rekkefølge. Ved eventuell motstrid er det dokumentet med høyest rang som har forrang.

1. Avtaledokumentet, med:
  - a. Spesielle kontraktsbestemmelser (2)
  - b. Evt. vedlegg;
2. Alminnelige kontraktsbestemmelser (3)
3. Leverandørens tilbud
4. Oppdragsgivers kravspesifikasjon
5. Øvrige anskaffelsesdokumenter med evt. vedlegg

Avtalen er gyldig fra 1 nov 2026 og gjelder i 4,5 år + opsjon (5 + 5) år med totalt 15 år frem til 1 juni 2041.

Avtaledokumentet med eventuelle vedlegg er utferdiget i to eksemplarer, hvorav partene beholder hvert sitt signerte eksemplar.

Sted og dato:

Sted og dato:

(Sign.) Troms fylkeskommune [enhet]

(Sign.) Leverandør

1.2 Prisskjema:

Den leverandør som har lavest pris (Sum), er kvalifisert og kan levere i henhold til kravspesifikasjonen vinner konkurransen.

Post:	Enhetspris*	Antall i ordinær avtale	Antall i opsjoner	Totalt antall	Pris (Enhet * totalt antall)
Installasjon (Får ikke overstige 10% av totalsum)		1	0	1	
Leiepris per sesong** (1 nov - 1juni):		5	10	15	
Timepris for tjenester som ikke er inkludert i kravspesifikasjonen (Kvalitetsutvikling)		50	100	150	
				Totalsum:	

*Priser blir indeksregulert ihht Konsumprisindeksen (kap 2.2.1 kontraktsbestemmelser, og valuta kap 2.2.2 kontraktsbestemmelser)

** Oppstart første sesong senest 4 januar 2027.

Valutaregulering

Kryss av for den valuta som skal reguleres i henhold til kap 2.2.2 kontraktsbestemmelser:

☐	Ingen valutaregulering.
☐	Valutaregulering NOK/CHF
☐	Valutaregulering NOK/EUR
☐	Valutaregulering NOK/USD

2. Spesielle kontraktsbestemmelser

2.1 Avtaleperiode og levering

Leveransen skal installeres og være driftsklar innen 4. jan. 2027.

Avtaleperioden gjelder fra anlegget er driftsklart, senest fra 4. jan. 2027., og til og med 1. juni. 2031. Eventuell opsjoner på avtalen gjelder fra 1. november 2031, og til og med 1. juni. 2041. Til sammen kan kontrakten ha en varighet på maksimalt ca. 15 år. Dersom Oppdragsgiver ønsker å forlenge Kontrakten, skal Oppdragsgiver gi Leverandøren skriftlig melding om dette innen 3 måneder før Kontrakten utløper. **Gjensidig oppsigelsestid på ett år i hele avtalens løpetid.**

2.2 Pris og prisregulering (se alminnelige kontraktsbestemmelser punkt 3.10)

Priser fremgår av vedlagt prisskjema. Utlegg dekkes bare av Oppdragsgiver i den grad dette er avtalt i kontrakten. Prisene er faste frem til ett år etter kontraktsignering. Deretter kan prisene reguleres til samme dato hvert år. Prisene reguleres kun dersom Leverandøren fremmer skriftlig krav om dette til Oppdragsgiver innen datoen hvor regulering skal skje. Det er Leverandørens ansvar å dokumentere kravet. Leverandøren skal sende oppdatert prisskjema til Oppdragsgivers kontaktperson innen rimelig tid.

2.2.1 Indeksregulering

Regulering av prisen er begrenset oppad til et beløp som tilsvarer økningen i Statistisk Sentralbyrå sin konsumprisindeks (totalindeksen) med utgangspunkt i indeksen for den måneden avtalen ble signert.

[Priskalkulator – SSB](#)

2.2.2 Valutaregulering

Dersom den norske kronekursen endrer seg med over 5% mot valutaene CHF, EURO eller US dollar, så skal i prisene reguleres opp eller ned med tilsvarende prosentsats.

Grunnlaget for fastsetting av kurs er den aktuelle valutakursen pr. 29 mai 2026 og kursen avregnes i etterkant av driftsperiodene pr 1. juni hvert år [kilde: [Valutakurser \(norges-bank.no\)](#)]

Valuta (kurs pr. 29. mai 2026)

1 Euro = 10,77 NOK

1 CHF = 11,82 NOK

1 USD = 9,25 NOK

2.3 Fakturering (se alminnelige kontrakts bestemmelser punkt 3.11)

Årlig fakturering

Det skal faktureres en gang i året i perioden etter den 1 juni, og før den 1 november.

Krav til merking av faktura:

[Send oss faktura \(gjelder fra 01.01.2024\) - Troms fylkeskommune](#)

Ansvar:630400

Ref. **10661** : **Andreas Persson**

2.4 Forsinket levering (se alminnelige kontraktsbestemmelser punkt 3.18)

Leveransen skal installeres og være driftsklar innen 4. jan. 2027. Fristene som er opplyst ovenfor er dagbotbelagt. Dagboten utgjør 15 000 kr for hver kalenderdags forsinkelse. Dersom forsinkelsen skyldes forhold som er utenfor Leverandørens kontroll gjelder ikke dagboten.

2.5 Mangler (se alminnelige kontraktsbestemmelser punkt 3.19)

Det vises til alminnelige kontraktsbestemmelser punkt 3.19. For denne kontrakten gjelder bestemmelsene i punkt 3.19 med presiseringen som er gitt her i punkt 2.5 om mangler under spesielle kontraktsbestemmelser. Leverandørens ansvar for oppdraget omfatter mangler som viser seg så lenge kontrakten løper og gir Oppdragsgiver rett til heving av kontrakt ved mangler. For at tjenesten skal leveres til rett tid og med den kvaliteten som kontrakten tilsier, er det sentralt at feil og mangler oppdages og utbedres. Feilretting skal skje fortløpende og uten omkostninger for oppdragsgiver. Rapport etter feilretting skal sendes oppdragsgiver. Vi har for denne kontrakten skissert en ikke-uttømmende liste over relevante feil og mangler, som vil gi utgangspunkt for ulik håndtering, se tabell 1. Det vises til kravspesifikasjon for detaljer kring tabell 1.

Tabell 1: Klassifisering av feil og mangler skreddeteksjon og -varsling (tabellen er ikke uttømmende)

Mangler i avtalen	Hendelse jfr. Tabell 3 og 4 i kravspesifikasjon.	Kategori
Ikke-detektert eller forsinket varsling av skred som treffer faresone	3	Svært alvorlig
Skred som treffer faresone uten å bli detektert/varslet pga. støy fra værhendelse	3 og 4	Svært alvorlig
Akkumulert ikke-avtalt driftsstans på radarsystem > 48 timer pr. år	5	Svært alvorlig
Ikke-avtalt driftsstans på radarsystem (enkeltepisoder) > 6 timer pr. gang	5	Svært alvorlig

Ikke-operativt fagstøttesystem		Alvorlig
Mangelfull omklassifisering til værhendelser	4	Alvorlig
Falske deteksjoner utover værhendelser		Alvorlig
Feil og mangler i kamerasystem utover 1 måned etter oppstart		Alvorlig
Ikke-detekterte skred i interesseområdet som ikke treffer faresone.	2	Alvorlig
Forsinket varsling av skred som ikke treffer faresone	2	Alvorlig
Feil i oversendelser til Regobs		Mindre alvorlig
Feil i hendelsesregistrering i Respons utover 2 måneder etter oppstart		Mindre alvorlig
Mindre mangler i fagstøttesystem		Mindre alvorlig
Andre feil iht. kravspesifikasjon		Vurderes i hvert tilfelle

Kategoriene brukt i tabellen vil bli håndtert slik:

Svært alvorlige mangler:

Regnes som vesentlig mislighold. Kan føre til heving av kontrakt.

Alvorlige, mindre alvorlige mangler og andre feil:

Regnes som mislighold. Gjentatte mangler og mangler som ikke rettes opp i regnes som vesentlig mislighold. Stort omfang mangler regnes også som vesentlig mislighold. Første driftsår vil det være en større aksept for mindre alvorlige mangler.

Rapportering:

Alvorlige og svært alvorlige mangler skal rapporteres kontinuerlig skriftlig som avvik. Andre mangler rapporteres månedlig.

3. Alminnelige kontraktsbestemmelser

3.1 Anvendelse

Dette dokumentet er en standardkontrakt for Troms og Finnmarks fylkeskommune ('Alminnelige kontraktsbestemmelser') og gjelder for kjøp av tjenester i de tilfeller hvor partene har avtalt at bestemmelsene skal gjelde.

Leverandøren har ved inngåelsen av Kontrakten godtatt Oppdragsgiverens foreliggende betingelser for tjenestekjøp. Leverandørens egne kontraktsbestemmelser gjelder ikke.

De Alminnelige kontraktsbestemmelser kan benyttes ved enkeltkjøp, men ikke som rammeavtale med mindre dette særskilt er avtalt.

3.2 Definisjoner

Oppdraget: Leverandøren skal utføre eller besørge utført alle tjenester og dekke Oppdragsgivers behov, ytelser og krav som følger av Kontrakten ('Oppdraget'). Tjenestene skal utføres på de tidspunkter eller med de intervaller som er angitt i Kontrakten.

Kontrakten: Ordet Kontrakten betyr de dokumenter som er beskrevet i punkt 3.3 "Kontraktsdokumentene og tolkningsregler".

Skriftlig meddelelse: betyr ethvert dokument som er underskrevet av en av partene og som har kommet frem til den annen part. Skriftlig meddelelse betyr videre beskjed som er kommet frem til den annen part ved hjelp av elektroniske bestillingsformer, e-post og faks. EHF: Ordet EHF betyr elektronisk

handelsformat, e-faktura og elektronisk faktura.

3.3 Kontraktsdokumentene og tolkningsregler

De dokumenter som inngår i kontrakten er listet opp i avtaledokumentet (1).

Kontraktsdokumentene er rangert i rekkefølge og ved eventuell motstrid er det dokumentet med høyest rang som har forrang.

3.4 Kvalifikasjonskrav

Leverandøren skal påse at han selv oppfyller de kvalifikasjonskrav som er beskrevet i konkurransegrunnlaget gjennom hele avtaleperioden. Der en Leverandør støtter seg på en underLeverandør for å bli kvalifisert, skal Leverandøren også påse at hans underLeverandører oppfyller kvalifikasjonskravene gjennom hele avtaleperioden.

3.5 Arbeidets organisering

Oppdraget skal utføres av de personer som er navngitte i Kontrakten.

Leverandøren er ansvarlig for at oppdraget blir utført av de navngitte personer med den grad av deltakelse slik det fremkommer av Leverandørens tilbud.

Dersom en navngitt person slutter i sin stilling hos Leverandøren, sykemeldes eller tar ut permisjon i løpet av kontraktsperioden, plikter Leverandøren straks å erstatte vedkommende med en annen person med samme faglige kompetanse. Dersom en person skal

erstattes, skal Leverandøren på forhånd innhente skriftlig samtykke fra Oppdragsgiveren. Oppdragsgiver kan avvise bruk av ny person som ikke anses egnet til å utføre oppdraget eller som ikke har den samme faglige kompetanse.

Nødvendig opplæring av ny person, bekostes av Leverandøren og belastes ikke Oppdragsgiver. Med opplæring forstås også den tid som går med til å sette seg inn i arbeidet.

3.6 Forberedelser til gjennomføring av oppdraget

Dersom det er avtalt, skal Oppdragsgiver sørge for at utstyr og lokaler står til rådighet for Leverandøren til de tidspunkter, på de steder, i den kvalitet og kvantitet som angitt i Kontrakten.

Dersom det i Kontrakten er avtalt at Oppdragsgiver skal stille utstyr og lokaler til rådighet for at Leverandøren skal kunne utføre oppdraget, og partene i Kontrakten ikke har avtalt når dette skal skje, skal Leverandøren i rimelig tid før han trenger utstyr og lokaler gi Oppdragsgiveren skriftlig meddelelse om når han trenger dette.

3.7 Bruk av underLeverandører

Leverandøren kan for egen regning og risiko benytte andre underLeverandører enn det som opprinnelig var avtalt, eller dersom ikke noe er avtalt, bytte underLeverandører etter behov. Leverandøren skal likevel før et eventuelt bytte eller supplerings av underLeverandør, ha skriftlig samtykke fra Oppdragsgiver. Dersom det foreligger saklig grunn, kan Oppdragsgiver underkjenne Leverandørens valg av underLeverandør.

Leverandøren er fullt ansvarlig for utførelsen av underLeverandørers oppfyllelse av Kontrakten på samme måte

som om Leverandøren selv sto for utførelsen. Leverandøren påtar seg fullt økonomisk, juridisk og faglig ansvar for de samlede leveranser, og forestår all fakturering av og kommunikasjon med Oppdragsgiver.

3.8 Konfidensialitet

Med mindre det strider mot norsk lov, har ingen av partene rett til uten den annen parts samtykke å gi tredjemann opplysninger om informasjon som en part ved Kontraktens inngåelse, jf. de spesielle kontraktsbestemmelsene, eller senere har angitt å være konfidensiell.

Leverandøren kan ikke gi offentligheten opplysninger om denne Kontrakten i reklame- eller markedsføringsformål uten at Oppdragsgiver på forhånd har godkjent dette. Leverandøren kan imidlertid oppgi Oppdraget som referanse, men bare dersom det for dette forholdet på forhånd er innhentet skriftlig godkjenning fra Oppdragsgiveren. Leverandøren forplikter seg til å innta tilsvarende bestemmelse i sine underkontrakter.

3.9 Immaterielle rettigheter

Leverandøren beholder rettighetene til resultatene av Oppdraget, med de begrensninger som følger av Oppdragsgivers bruksrett.

Som «resultater» forstås i denne avtalen alle resultater, rådata, data, informasjon og fysiske gjenstander som er skapt eller oppnådd i forbindelse med Oppdraget, herunder Immaterielle rettigheter, uavhengig av om resultatene er beskyttet etter norsk eller utenlandsk lovgivning.

Oppdragsgiver får rett til å bruke ethvert resultat av Oppdraget, og har rett til fritt å bruke, gjengi og spre hele eller deler av resultatene, å bruke resultatene i videre forskning og utredning samt å gi andre en tilsvarende rett til å bruke resultatene.

Oppdragsgivers bruksrett er vederlagsfri og ubegrenset i tid og omfang. Dette gjelder også alt materiale og alle resultater som regnes som oppdateringer. Bruksretten omfatter ikke rett til å endre resultat av arbeidet, så som å endre tekst, tabeller eller grafiske oversikter eller illustrasjoner.

Begge parter har rett til å gjøre resultatene av Oppdraget tilgjengelig for allmennheten. Det skal fremgå at Leverandørens publisering er utarbeidet i forbindelse med oppdrag finansiert av Oppdragsgiver.

Oppdragsgiver plikter i sin utadrettede informasjon om resultatet av oppdraget å navngi opphavspersonen slik god forretningsskikk krever, se åndsverkloven § 3.

Resultatene av Oppdraget kan offentliggjøres hvis en av partene ønsker det. Den part som offentliggjør bestemmer selv hvor og på hvilken måte dette skal skje. Offentliggjøring skjer ikke nødvendigvis ved publisering, resultatene kan offentliggjøres på samlinger, seminarer, legges ut på internett o.l.

3.10 Priser

Med mindre annet er avtalt, skal priser være oppgitt i norske kroner (NOK) og eksklusive merverdiavgift.

Priser skal være inklusive samtlige kostnader forbundet med Oppdraget, slik som administrasjons- og faktureringskostnader.

Dersom ikke annet fremgår av Kontrakten, er prisene faste i hele avtaleperioden. Utlegg dekkes bare i den grad det er avtalt.

Partene dekker egne reise- og diettkostnader i forbindelse med reiser/møter. Med mindre annet er avtalt, skal alle utgifter til lokale reiser som er

nødvendige for å gjennomføre oppdraget være inkludert i satsene. Lokale reiser er reiser til det geografiske området oppdraget knytter seg til, samt reiser til Oppdragsgiverens kontorsted. Blir Leverandør pålagt reiser ut over lokale reiser, skal kostnadene refunderes i henhold til Statens reiseregulativ.

Dersom ikke annet er avtalt, skal reisekostnader være inkludert i kontraktssummen. Reisetid dekkes bare i den grad det er avtalt.

3.11 Fakturering og betalingsbetingelser

Betalingsfristen er 30 dager etter at faktura er mottatt.

Vederlag basert på fastpris faktureres etter kontraktsmessig levering hvis ikke annet er avtalt. Det vil ikke bli betalt ut forskudd. Det skal ikke betales ekspedisjons- eller fakturagebyrer.

Vederlag basert på medgått tid faktureres etterskuddsvis pr. måned hvis ikke annet er avtalt.

Leverandørens fakturaer skal spesifiseres og dokumenteres slik at Kunden enkelt kan kontrollere fakturaen i forhold til det avtalte vederlag. Alle fakturaer for medgått tid skal være vedlagt detaljert spesifikasjon over påløpte timer. Utlegg skal angis særskilt.

Leverandøren skal levere fakturaer og kreditnotaer i henhold til det fastsatte formatet EHF.

Leverandørens EHF-fakturaer skal sendes til Oppdragsgivers organisasjonsnummer:

97 10 32 081

Leveranse av EHF skal skje på den av Direktorat for forvaltning og IKT (Difi) sin til enhver tid valgte kommunikasjonsmetode. Ved endring av kommunikasjonsmetode vil Leverandøren bli varslet seks måneder før nødvendig

endring finner sted. Leverandøren må selv bære eventuelle kostnader leveranse av EHF måtte medføre.

Leverandøren skal sette seg inn i Oppdragsgivers og Difis krav til EHF-faktura. Informasjon om hvordan Leverandøren skal levere EHF til Oppdragsgiver, samt særskilte krav til datainnhold finnes her:

<https://www.tffk.no/om-oss/send-oss-faktura/>

EHF som ikke oppfyller Oppdragsgivers og Difis minstekrav til fakturering, har Oppdragsgiver rett til å returnere. Dersom Oppdragsgiver rettmessig har returnert en faktura, skal betalingsfristen i denne forlenges til et tidspunkt som er rimelig.

Leverandøren må selv bære eventuelle kostnader leveranse av elektronisk faktura måtte medføre for denne.

3.12 Forsinket betaling

Betaler ikke Oppdragsgiveren til avtalt tid, og forsinkelsen ikke skyldes at Oppdragsgiveren rettmessig kan holde tilbake betalingen i henhold til punkt 3.18 "Forsinket levering (dagbot)" eller er forhindret i henhold til punkt 3.17 "Force majeure", har Leverandøren fra forfallsdag krav på forsinkelsesrenter etter lov 12. desember 1976 nr. 100 om forsinkelsesrenter.

Betaler ikke Oppdragsgiveren til rett tid, har Leverandøren i tillegg rett til etter først å ha gitt Oppdragsgiveren en siste rimelig frist i en skriftlig meddelelse om dette, å innstille oppfyllelsen av Kontrakten inntil betaling skjer.

3.13 Offentligrettslige krav, nye regler mv.

Oppdraget skal være i samsvar med de lover, forskrifter og andre offentlige

bestemmelser som til enhver tid er gjeldende.

Fører lov- eller forskriftsendring etter kontraktsinngåelsen til at Oppdraget må justeres, skal det anses som en pålagt endring etter punkt 3.14 med mindre Leverandøren ved kontraktsinngåelsen burde ha tatt endringen i betraktning eller unngått virkningen av den.

Det samme gjelder hvis et enkeltvedtak medfører at Oppdraget får et annet omfang enn det Leverandøren burde ha tatt i betraktning ved kontraktsinngåelsen.

3.14 Endringer

Oppdragsgiver kan til enhver tid inntil levering har skjedd, forlange endringer av Oppdraget som eksempelvis angår kvalitet, kvantitet, konstruksjon, utførelse og fremdrift. Oppdragsgiver har likevel ikke rett til å kreve endringer av Oppdraget som går ut over hva partene med rimelighet kunne regne med da Kontrakten ble inngått.

Leverandøren er ikke forpliktet til å levere endringer i tjenesten som omfatter mer enn 15 % netto tillegg til kontraktssummen. Merarbeid som skyldes variasjon i avtalte anslåtte mengder anses ikke som tilleggstjenester i denne sammenheng, med mindre variasjonene i vesentlig grad overstiger det Leverandøren burde tatt i betraktning ved inngåelsen av Kontrakten.

Et pålegg om endring må fremsettes ved skriftlig meddelelse til Leverandøren.

Har Leverandøren forslag til endringer, skal Oppdragsgiveren varsles skriftlig om dette så snart dette blir klart for Leverandøren og ikke seinere enn inntil levering har skjedd.

Vederlag grunnet endringer i tjenestens omfang skal være i samsvar med Kontraktens opprinnelige time- og

enhetspriser. Ved det endelige oppgjøret skal endringer som medfører kostnadsøkning legges til og besparelser skal trekkes fra.

Ingen endring krevet av Oppdragsgiver eller foreslått av Leverandøren, skal iverksettes før det foreligger skriftlig tilleggsavtale vedrørende endringen.

Dersom Leverandøren igangsetter arbeidet uten at en slik skriftlig tilleggsavtale er utarbeidet, skal arbeidet anses å være en del av Leverandørens forpliktelser i henhold til Kontrakten, og Leverandøren taper sin rett til å påberope seg arbeidet som grunnlag for ekstra vederlag.

3.15 Forsikring

Leverandøren er forpliktet til, for egen regning, å tegne og opprettholde forsikringer tilpasset Leverandørs virksomhet og Oppdragets art frem til rettidig levering har funnet sted. Leverandøren er forpliktet til eksempelvis å tegne tilstrekkelig transportforsikring, innbrudds- og montasjeforsikring, produktansvarsforsikring for skade på tredjemanns eiendom og person, og forsikring for dødsrisiko hos egne ansatte. Leverandøren skal på Oppdragsgivers anmodning fremlegge dokumentasjon på at forsikringsplikten er oppfylt.

3.16 Skadesløsholdelse

Leverandøren skal holde Oppdragsgiveren skadesløs for ethvert krav som er knyttet til personskade blant Leverandørens ansatte, eller tap av eller skade på eiendom som tilhører Leverandøren, som er voldt av Leverandøren eller noen han svarer for, under arbeidet med Oppdraget. Leverandøren skal holde Oppdragsgiveren skadesløs for ethvert krav fra tredjemann på grunn av krenkelse av opphavsrett eller annen immaterialrett som følge av

Oppdragsgivers bruk av Oppdraget. Dette gjelder allikevel ikke dersom Oppdraget benyttes på en annen måte enn avtalt i Kontrakten eller at det er gjort endringer i Oppdraget av andre enn Leverandøren.

Partene skal gjensidig informere hverandre når krav som vedrører den annen part er fremmet av tredjemann.

3.17 Force majeure

Ingen av partene skal holdes ansvarlig for å ha misligholdt en forpliktelse i Kontrakten dersom han kan godtgjøre at disse skyldes en hindring utenfor denne parts kontroll, som han ikke med rimelighet kunne ventes å ha tatt i betraktning da Kontrakten ble inngått og som han heller ikke med rimelighet kan unngå eller overvinne følgene av. Blant annet skal følgende omstendigheter betraktes som force majeure: krig, naturkatastrofer, brann, eller andre omstendigheter av lignende karakter.

Beror misligholdet på en tredjeperson som Leverandøren har gitt i oppdrag helt eller delvis å oppfylle Oppdraget, er Leverandøren fri for ansvar bare dersom også tredjemann ville vært fritatt etter forrige avsnitt. Det samme gjelder om misligholdet beror på en underLeverandør eller på noen annen Leverandør i tidligere salgsledd.

Dersom leveringen forsinkes av force majeure, skal Leverandøren straks eller så snart han blir klar over at forsinkelse vil inntreffe, gi Oppdragsgiveren skriftlig meddelelse om dette og virkningene av forsinkelsen.

Dersom force majeure situasjonen er forventet å vare, eller har vart i mer enn 60 dager, har partene rett til å heve Kontrakten ved å melde dette skriftlig til motparten.

3.18 Forsinket levering (dagbot)

Dersom Leverandøren forstår eller har grunn til å anta at fullføringen av Oppdraget til avtalt eller varslet tidspunkt vil bli forsinket, skal det omgående gis skriftlig meddelelse om dette til Oppdragsgiver. I meddelelsen skal det fremgå antatt varighet og begrunnelse for forsinkelsen. Unnlater Leverandøren å gi slikt varsel, skal han erstatte Oppdragsgiveren de merutgifter denne påføres og som han ville ha unngått dersom han hadde fått varsel i tide.

Dersom levering blir forsinket som følge av omstendighet som i henhold til punkt 3.17 "Force majeure" utgjør en fritakelsesgrunn, eller på grunn av handling eller unnlatelse fra Oppdragsgivers eller hans øvrige Leverandørers side, skal tiden for levering forlenges med en periode som etter sakens omstendighet er rimelig.

Dersom levering blir forsinket som følge av handling eller unnlatelse fra Leverandørens eller hans underLeverandørers side, skal betalingsfristen forlenges med en periode som etter sakens omstendighet er rimelig. Blir ikke avtalte eller varslede frister i henhold til spesielle kontraktsbestemmelser overholdt, er Oppdragsgiveren berettiget til å kreve dagbot.

Med mindre annet er avtalt, skal dagboten utgjøre 0,2% av kontraktsummen for hver kalenderdags forsinkelse, men ikke mindre enn 1500 kroner for hver kalenderdag. Leverandørens samlede ansvar for dagbøter etter Kontrakten er begrenset til 15% av kontraktsummen.

Dersom Oppdragsgiveren har vært berettiget til maksimal dagbot etter punkt 3.18 "Forsinket levering" og Oppdraget fremdeles ikke er utført i henhold til

Kontrakten, kan Oppdragsgiveren ved skriftlig meddelelse til Leverandøren kreve levering innen en siste rimelig frist, som ikke skal være kortere enn 1 uke.

Dersom Leverandøren heller ikke har utført Oppdraget innen denne fristen, kan Oppdragsgiveren ved skriftlig meddelelse til Leverandøren heve Kontrakten og i tillegg til dagbot kreve erstatning for det direkte tap han har lidt.

3.19 Mangler

Leverandøren er ansvarlig for enhver mangel ved Oppdraget og gjennomføringen av dette.

Med mindre annet er avtalt, omfatter Leverandørens ansvar for Oppdraget som er utført så lenge Kontrakten løper og deretter i en periode på 24 måneder.

For de mangler som er avhjulpet i samsvar med punkt 3.19 "Mangler", påtar Leverandøren seg de samme forpliktelser som for det opprinnelige Oppdraget i 12 måneder for de delene av Oppdraget som er avhjulpet, hvor denne fristen uansett aldri skal være kortere enn den opprinnelige reklamasjonsfristen. Reklamasjonsfristene løper ikke så lenge det foretas utbedringer eller annen aktivitet, som er nødvendig for korrekt kontraktsoppfyllelse. Leverandørens ansvar etter punkt 3.19 "Mangler" skal likevel ikke vare utover 36 måneder fra utløp av Kontrakten.

Oppdragsgiveren skal gi Leverandøren melding om mangelen uten ugrunnet opphold etter at han oppdaget eller burde ha oppdaget mangelen og slik melding kan ikke gis seinere enn innen utløpet av reklamasjonsperioden.

Dersom Oppdragsgiver reklamerer, skal Leverandøren utbedre mangelen innen rimelig tid.

Dersom Leverandør ikke innen rimelig tid har utbedret mangelen, kan Oppdragsgiveren ved skriftlig meddelelse gi Leverandøren en siste rimelig frist for oppfyllelse. Er ikke forpliktelsene oppfylt innen denne satte fristen, kan Oppdragsgiver etter eget valg:

- a) Selv, eller ved andre, foreta utbedring, eller
- b) Foreta erstatningskjøp for Leverandørs regning og risiko, eller
- c) Kreve prisavslag.

Det samme gjelder dersom det vil medføre vesentlig ulempe for Oppdragsgiveren å avvente Leverandørs utbedring. I slike tilfeller skal Leverandør underrettes skriftlig før utbedring iverksettes.

Dersom mangelen er vesentlig, kan Oppdragsgiveren i stedet heve hele eller deler av Kontrakten. Før hevning skjer, skal det ved skriftlig varsel gis en rimelig frist, som ikke skal være kortere enn 1 uke, til å rette på forholdet.

Oppdragsgiveren kan ved heving kreve erstatning for det direkte tap han har lidt.

3.20 Vesentlig kontraktsbrudd

Følgende forhold utgjør alltid et vesentlig kontraktsbrudd:

- d) Leverandørens konkurs, insolvens, brudd på andre vesentlige økonomiske forutsetninger
- e) Gjentatte brudd på instruksjer i henhold til Kontrakten, dersom Leverandøren har unnlatt å iverksette nødvendige korrigerende tiltak umiddelbart etter å ha mottatt varsel fra Oppdragsgiver.
- f) Brudd på offentlige lover og regler.
- g) Svik, forsømmelser eller andre forhold som bryter med tillitsforholdet til Oppdragsgiver.

Oppdragsgiveren kan også påberope seg andre forhold i vurderingen av hva som er å anse som et vesentlig kontraktsbrudd.

Foreligger vesentlig kontraktsbrudd, kan Oppdragsgiver alltid velge å heve Kontrakten og forlange erstatning for det direkte tap han har lidt.

3.21 Overdragelse av Kontrakten

Leverandøren kan ikke overdra Kontrakten i sin helhet eller sine rettigheter og forpliktelser etter Kontrakten til andre, uten skriftlig tillatelse fra Oppdragsgiveren.

3.22 Oppsigelse uten kontraktsbrudd

Frem til Oppdraget er fullført, kan Oppdragsgiver med skriftlig varsel til Leverandør si opp Kontrakten helt eller delvis.

Ved oppsigelse skal Oppdragsgiver betale:

- a) Det beløp som Leverandøren har til gode for den del av Oppdraget som allerede er gjennomført, og
- b) Andre dokumenterte direkte kostnader som Leverandøren påføres som følge av oppsigelsen. Dette omfatter utlegg og kostnader som Leverandøren har pådratt seg før avbestillingen ble mottatt, og som Leverandøren ikke kan nyttiggjøre seg i andre sammenhenger, og
- c) Tap av fortjeneste som Leverandøren påviselig lider som følge av oppsigelsen. Leverandøren har bevis- og dokumentasjonsbyrden for at tapet er påviselig.

Leverandøren har ikke krav på andre former for kompensasjon.

Oppgjøret i henhold til denne bestemmelsen skal ikke overstige den avtalte kontraktssummen.

Treffer ikke Leverandøren rimelige tiltak for å begrense kostnadene ved

oppsigelsen, skal det endelige vederlag reduseres.

3.23 Solidaransvar i arbeidsfellesskap

Når en gruppe av Leverandører sammen leverer ett tilbud, skal det fremlegges erklæring om solidaransvar for gjennomføring av Kontrakten.

3.24 Ansvarsbegrensning

Leverandøren kan ikke holdes ansvarlig for indirekte tap eller konsekvenstap.

Samlet erstatning per kalenderår er begrenset til et beløp som tilsvarer avtalens samlede årlige vederlag eksklusive merverdiavgift.

Begrensningene i ansvaret etter denne bestemmelsen gjelder imidlertid ikke dersom Leverandøren eller noen denne svarer for, har utvist grov uaktsomhet eller forsett.

3.25 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

For avtaler som omfattes av Norsk helse-, miljø- og sikkerhetslovgivning og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten (internkontrollforskriften) i offentlige kontrakter gjelder følgende:

- a) Leverandøren skal på forespørsel og innen tidsfristen satt av Oppdragsgiver kunne dokumentere at kravene i denne lovgivningen blir overholdt i egen virksomhet og hos eventuelle underLeverandører. Dokumentasjonen kontrolleres av Oppdragsgiver eller ekstern kontrollør engasjert av Oppdragsgiver.
- b) Oppdragsgiver, samt eksterne kontrollører engasjert av Oppdragsgiver, har rett til å foreta annonserte og uannonserte stedlige kontroller hos

Leverandøren, eventuelle underLeverandører og ved lokasjonen hvor tjenesten utføres.

- c) Hvis brudd på punkt 3.25 a) og b) oppdages av Oppdragsgiver eller av tredjepart engasjert av Oppdragsgiver, skal Leverandøren rette forholdet innen den frist Oppdragsgiver fastsetter. Der Leverandøren selv oppdager slikt brudd gjennom internkontroll eller egen oppfølging av underLeverandører, skal Leverandøren uten opphold skriftlig informere Oppdragsgiver om forholdene og utbedre forholdene innen frist fastsatt av Oppdragsgiver. Hvis forholdene ikke utbedres innen fastsatt frist, vil dette bli ansett som mislighold av Kontrakten som vil medføre plikt til å betale dagbøter inntil forholdet er rettet. Dagboten påløper automatisk. Ved alvorlige brudd som medfører fare for ansattes liv og helse, ved gjentatte brudd eller ved avtalt maksimal periode med dagbøter, anses det som vesentlig mislighold som gir Oppdragsgiver rett til å heve Kontrakten.

3.26 Lønns- og arbeidsvilkår

Leverandøren skal sørge for at alle hans ansatte og eventuelle underLeverandører som direkte medvirker til å oppfylle Kontrakten, skal ha lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn det som følger av gjeldende landsomfattende tariffavtale. Dette gjelder også for arbeid som skal utføres i utlandet.

Leverandøren skal oppfylle nasjonal og internasjonal miljølovgivning og –reguleringer.

Leverandøren og eventuelle underLeverandører skal på forespørsel kunne dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene til de ansatte som medvirker til å oppfylle Kontrakten.

Ved manglende oppfyllelse av dette krav, kan Oppdragsgiveren ved skriftlig meddelelse til Leverandøren kreve oppfyllelse av dette kravet innen en siste rimelig frist som ikke skal være kortere enn en uke. Dersom Leverandøren fortsatt ikke har oppfylt kravet innen denne fristen, skal dette anses som vesentlig kontraktsbrudd og Oppdragsgiveren kan rettmessig heve Kontrakten og kreve erstatning av Leverandøren.

3.27 Etske krav

Våre Leverandører og avtalepartnere skal respektere grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø. Varer som leveres til Oppdragsgiver skal være fremstilt under forhold som er forenlige med kravene angitt nedenfor. Kravene bygger på sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet.

Dersom Leverandør bruker underLeverandører for å oppfylle denne Kontrakt, er Leverandør forpliktet til å videreføre og bidra til etterlevelse av kravene hos sine underLeverandører.

3.27.1 Krav

a) Forbud mot barnearbeid i strid med nasjonal og internasjonal lovgivning (ILOs kjernekonvensjoner 138 og 182)

Barn under 15 år (14 eller 16 år i enkelte land) skal ikke utføre noen typer arbeid som er til hindring eller skade for deres utdanning og/eller utvikling.

Barn under 18 år skal ikke arbeide nattskift, eller utføre noen typer arbeid

som vil sette deres sikkerhet, fysiske og/eller mentale helse i fare.

Barn har rett til å bli beskyttet mot økonomisk utnyttning i arbeid.

b) Forbud mot tvangsarbeid (ILOs kjernekonvensjoner 29 og 105)

Tvangsarbeid eller ufrivillig arbeid skal ikke forekomme i noen form, herunder også som et middel for opplæring, straff eller for å fremme arbeidsdisiplin.

Arbeidstakere skal ikke måtte levere depositum eller identifikasjonspapirer til arbeidsgiver.

Arbeidstakere er fri til å avslutte arbeidsforholdet etter en rimelig oppsigelsestid.

c) Forbud mot diskriminering (ILOs kjernekonvensjoner 100 og 111)

Arbeidstakere skal ikke forskjellsbehandles på grunnlag av kjønn, rase, hudfarge, religion, politisk oppfatning, nasjonal opprinnelse, sosial status, fagforeningsarbeid eller personlige forhold i arbeidssituasjoner eller i tilgang til arbeid.

Lønnen skal være lik for likt arbeid, uavhengig av kjønn.

d) Forbud mot manglende respekt for fagorganisering og kollektive forhandlinger (ILOs kjernekonvensjoner 87 og 98)

Arbeidstakere og arbeidsgivere har rett til å danne, eller slutte seg til de organisasjoner de selv måtte ønske, og til å drive kollektive forhandlinger og dele innholdet.

All aktivitet i forhold til denne organiseringen skal skje helt uten represalier eller andre former for forulemping for deltagerne.

Arbeidsgiver må på ingen måte hindre arenaer for møter og kollektive forhandlinger.

Der organisasjonsfrihet og retten til kollektive lønnsforhandlinger er begrenset ved nasjonal lov, skal arbeidsgiver legge til rette for, og ikke hindre, parallelle mekanismer til fri og uavhengig organisering og forhandling.

e) Leverandøren plikter å påse at produksjon av ytelser regulert til denne Kontrakten skjer i henhold til produksjonslands nasjonale lovgivning:

Nasjonal lovgivning der produksjon finner sted skal etterleves. Av særlig relevante forhold fremheves

- 1) lønns- og arbeidstidsbestemmelser;
- 2) helse, miljø og sikkerhet;
- 3) regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidskontrakter; samt
- 4) lovfestede forsikringer og sosiale ordninger.

3.27.2 Oppfølging

Leverandøren er forpliktet til å etterleve punkt 3.27.1 bokstav a) – e) i egen virksomhet og i Leverandørkjeden. Dette skal dokumenteres ved:

- Egenrapportering¹ og/eller
- Oppfølgingssamtaler og/eller
- Kontroll av arbeidsforholdene²

3.27.3 Brudd

Brudd på punkt 3.27.1 bokstav a) – e) innebærer kontraktsbrudd. Ved

kontraktsbrudd plikter Leverandøren å rette bruddene innen den tidsfrist som Oppdragsgiver bestemmer, så fremt denne ikke er usaklig kort. Rettelsene skal dokumenteres skriftlig og på den måten Oppdragsgiver bestemmer. Vesentlig mislighold av kontraktsforpliktelsene kan påberopes av Oppdragsgiver som grunnlag for heving selv om Leverandør retter forholdene. Dersom bruddet har skjedd hos underLeverandør kan Oppdragsgiver kreve at Leverandøren skifter ut underLeverandøren. Dette skal skje uten kostnad for Oppdragsgiver.

Dersom Leverandøren blir klar over forhold i strid med kontraktsvilkårene, skal Leverandøren rapportere dette til Oppdragsgiver uten ugrunnet opphold.

3.28 Bakgrunnsrett og tvisteregler

Norske rettsregler gjelder som bakgrunnsrett for Kontrakten. Tvister som oppstår i forbindelse med Kontrakten og som ikke løses i minnelighet, skal avgjøres etter norske prosessregler ved norske domstoler. Vernetting for søksmål er Oppdragsgivers vernetting.

¹ På anmodning fra oppdragsgiver er leverandør forpliktet til å fylle ut egenrapporteringsskjema. Leverandøren kan også legge ved rapport fra uavhengig revisjon foretatt de siste 12 måneder.

² Oppdragsgiver, eller den oppdragsgiver bemyndiger, forbeholder seg retten til å gjennomføre annonserte, semi-annonserte eller uannonserte kontroller hos en eller flere aktører i leverandørkjeden i kontraktsperioden. I tilfelle kontroll plikter leverandør å

oppgi navn og kontaktopplysninger på underleverandør(er). Kontaktopplysninger behandles konfidensielt.